

Religion och vetenskap

Ulf Jämterud

... i ständig konflikt?!!

... i ständig konflikt?!!

Onsdag den 21 maj Stockholm 20° | [Klart.se](#) Ann

SvD KULTUR

NYHETER **NÄRINGS LIV** **KULTUR** **OPINION** **SPORT** **RESOR** **TRÄNING&HÄ**

FILM MUSIK LITTERATUR SCEN SPEL KONST **UNDER STRECKET** KULTUR

Den ständiga konflikten mellan tro och vetande

TROSFRÅGAN. Drygt 60 år efter Ingemar Hedenius banbrytande bok "Tro och vetande" debatteras fortfarande konflikten mellan religion och vetenskap. Carl Reinhold Bråkenhielms senaste bok "Verklighetsbilder" visar att religionskritiken i

... i ständig konflikt?!!

- Religion och vetenskap – varandras motsatser?
- En ständig kamp mellan två fiender?!
- En ojämn kamp?

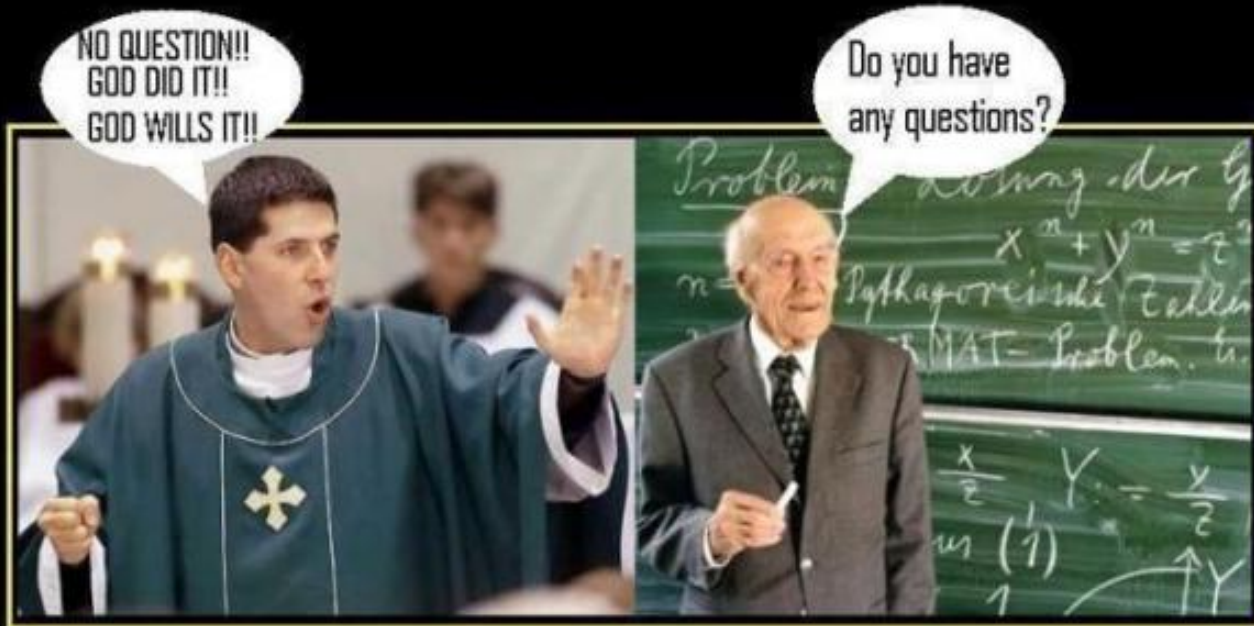

... i ständig konflikt?!!

Tro får du göra i
kyrkan - här pratar
vi om fakta!!

Mycket religionskritik...

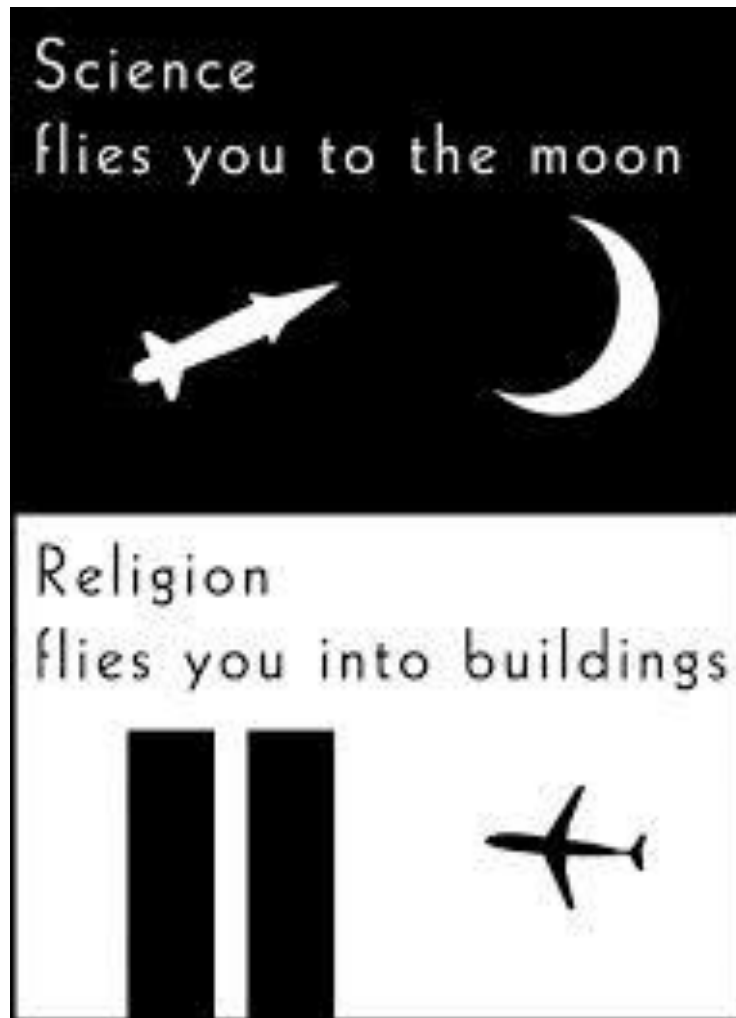
RELIGION

VS

SCIENCE

Faith does not give you the answers;
it just stops you asking the questions.

Mycket religionskritik...

Mycket religionskritik...

Mycket religionskritik...

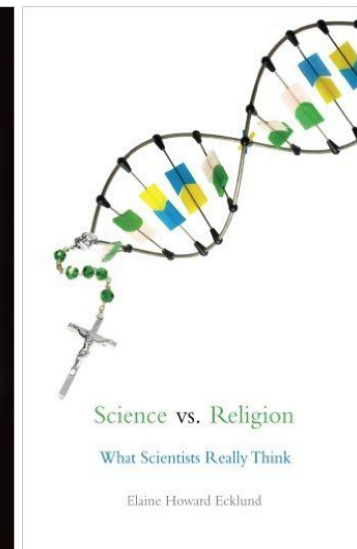
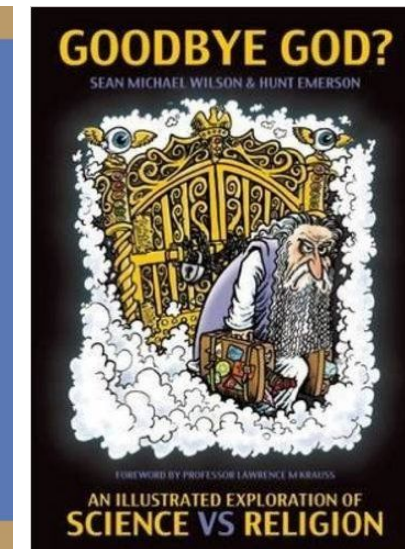
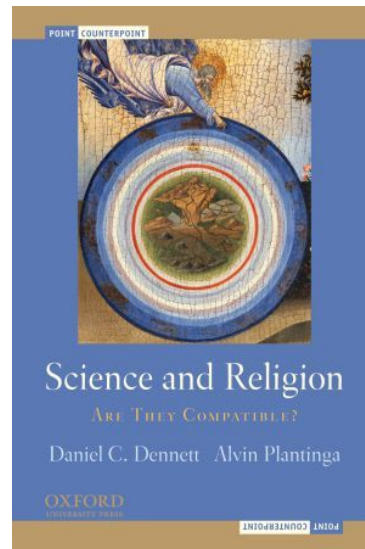
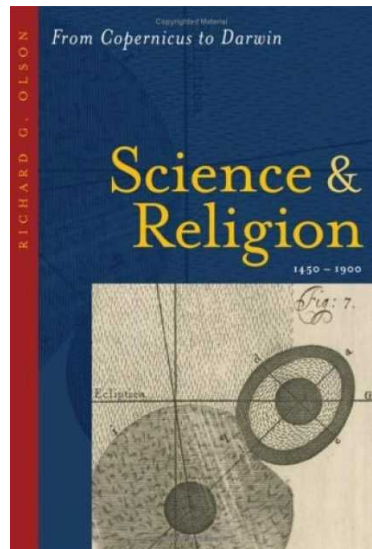
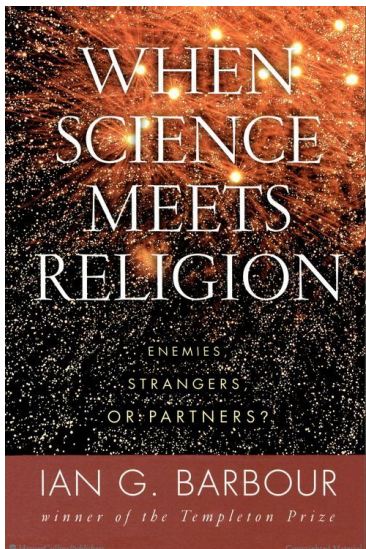
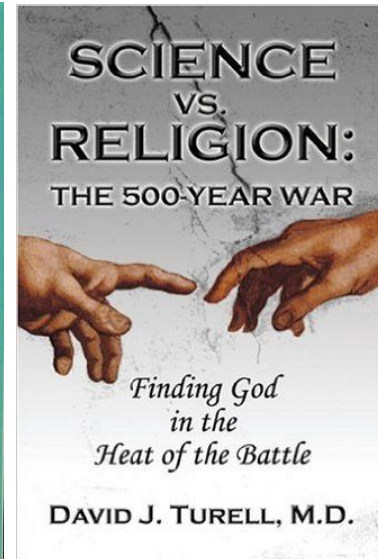
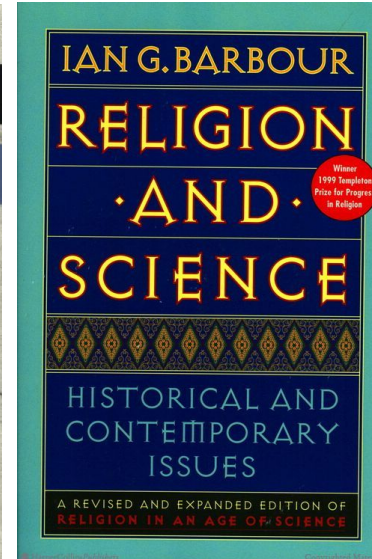
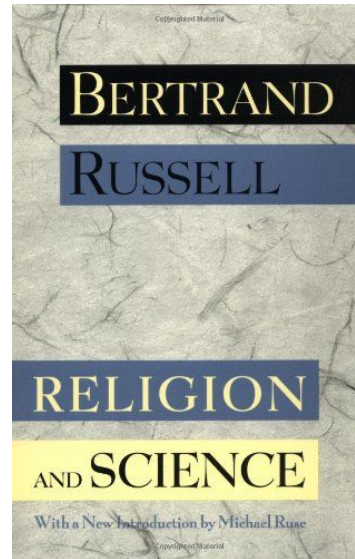
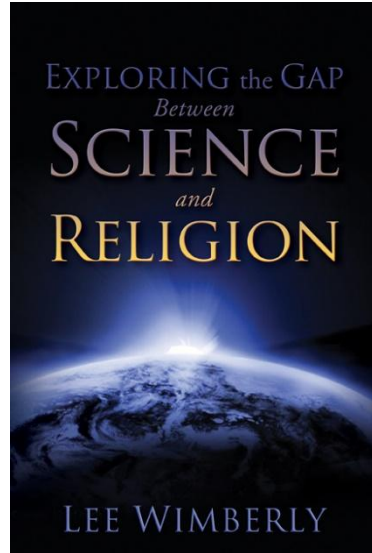
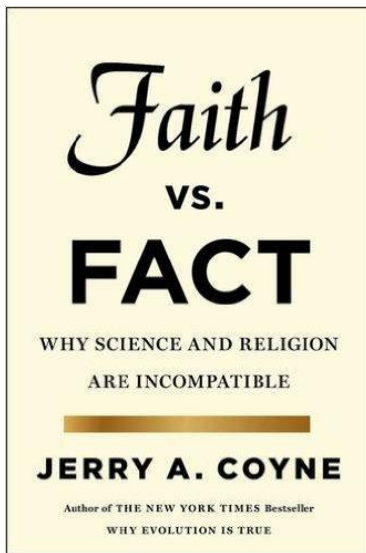
Mycket religionskritik...

Ständigt omdiskuterat...

Ständigt omdiskuterat...

Ständigt omdiskuterat...

 NEW YORK APOLOGETICS
THE HEARTBEAT OF THE CHRISTIAN MIND
WWW.NEWYORKAPOLOGETICS.COM

IS MORALITY BETTER EXPLAINED BY GOD OR SCIENCE?

DEBATE

FRANK TUREK VS MICHAEL SHERMER
Stony Brook University Student Activity Center
APRIL 16, 2015 AT 7:00PM

MODERATOR
CHRIS ARZEN

For more information Call 877-273-0110 or visit www.newyorkapologetics.com/debate

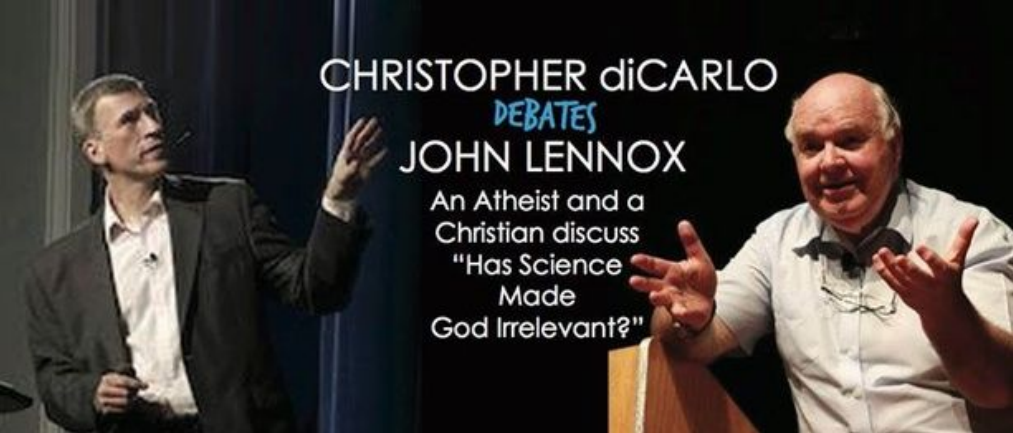
FREE TO PUBLIC

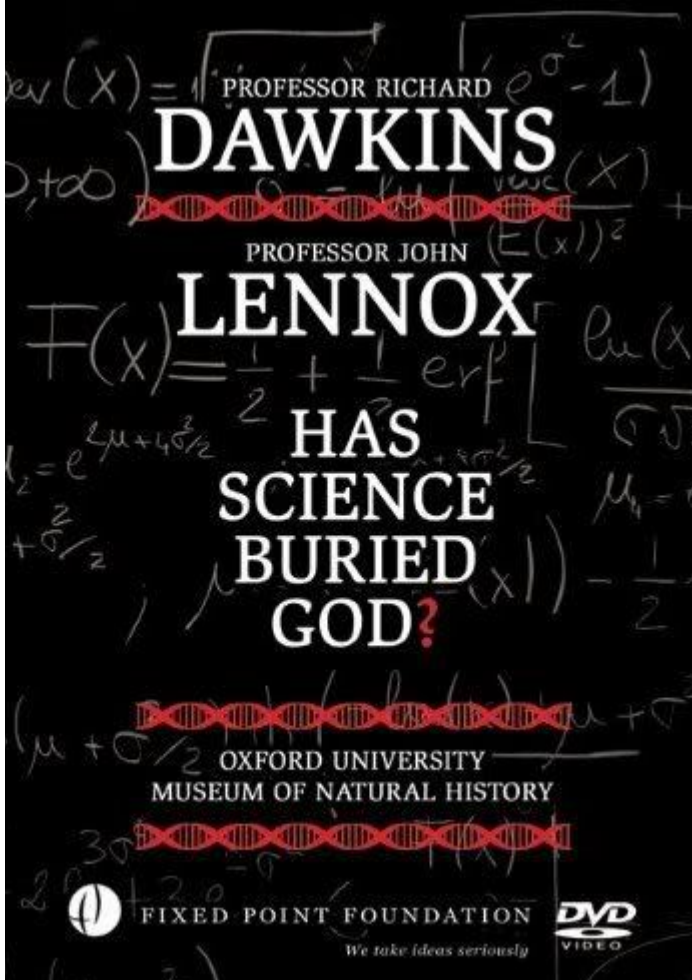
SPONSORED BY
New York Auto Giant

CO-SPONSORED BY the School of
Social Welfare, Stony Brook University

  @NYAPOLOGETICS

CHRISTOPHER diCARLO
DEBATES
JOHN LENNOX
An Atheist and a
Christian discuss
"Has Science
Made
God Irrelevant?"

PROFESSOR RICHARD DAWKINS
PROFESSOR JOHN LENNOX
HAS SCIENCE BURIED GOD?
OXFORD UNIVERSITY
MUSEUM OF NATURAL HISTORY
FIXED POINT FOUNDATION
We take ideas seriously
DVD VIDEO

Christer Sturmark: Tro, vetande och humanism i vår tid

Katolska nyheter » [Lennox mot Sturmark: Debatt om tro och vetande drog fullt hus](#)

[sr Madeleine Fredell OP teologisk sida](#)

Lennox mot Sturmark: Debatt om tro och vetande drog fullt hus

Det var proppfullt i Betlehemskyrkan i Stockholm när nätverket Apologia och Humanisterna inbjöd till debattsamtal i lördags. John Lennox, professor i matematik i Oxford, tillsammans med Evangeliska alliansens generalsekreterare Stefan Gustavsson, debatterade med Humanisternas ordförande Christer Sturmark och fysikprofessor Ulf Danielsson. Lördagskvällens debatt var öppen för alla och lockade både kristna och icke kristna. Många tycker det är spännande att lyssna till samtal på det här sättet. Olika åsikter, men fint debattklimat, menade moderator Mats Selander när han inledde samtalet.

- Vi har fått höra att det var en väl genomförd debatt, säger Stefan Gustavsson, och att den kristna tron stod sig väl i debatten. Nu är det väl i och för sig mest den sidan som hör av sig till oss.

Vilka var Humanisternas bästa argument, enligt dig? - De ger få

Kat

[Home](#)

[Konta](#)

[Syno](#)

[RSS](#)

[Atom](#)

[Info o](#)

[Your E](#)

Religion & Vetenskap

□ ”tro och vetande”...

- Många tänker att *tro* betyder nåt osäkert, nåt man bara gissar eller hoppas på.
- Ofta förknippar man *vetande* med *vetenskap* – nåt vi vet säkert, nåt som är bevisat.
- *tro* *vetande*
- Men är det verkligen så?

Det finns olika sorters tro...

1. Kunskapsmässiga sakpåståenden (faktapåståenden)

”Jag tror att universum är oändligt.”

2. Förtröstan på eller tillit till något/någon

”Jag tror på kärleken.”

”Jag tror på Gud...”

- Kunskapsmässigt sakpåstående
- Förtröstan, tillit

Vetenskapen förklarar verkligheten

- ***Vetenskap*** - finns ingen enhetlig definition.
- *Vetenskap* = vad vi kan iaktta med våra sinnen och med mätinstrument.
- Forskare *tolkar* fynd och mätresultat.
- *Teorier* – med starkare *belägg* / *evidens*
- *Teorier* – med större *förklaringsvärde*
- Teorier provas $\square$ verifieras eller falsifieras.
- Allmänt accepterad teori $\square$ Vi ”vet”...

Vetande är också en sorts tro

- Vi *tror* att våra sinnen kan ge säker kunskap.
- Vi *tror* att vårt förnuft kan ge oss säker kunskap.
- Vetenskapen utvecklas, teorier omformuleras.
- Vi "*vet*" aldrig med 100 % säkerhet för all framtid.
- Det mesta vi "*vet*" har vi inte undersökt själva...

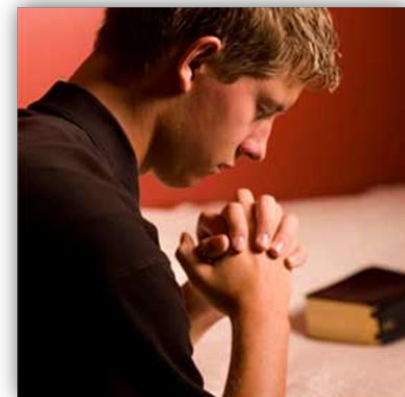
□ Vi *har tilltro, förtroende* för forskarna. (= *tro*)

Vi *litar på* forskningens resultat. (= *tro*)

Skillnader mellan tro och vetande

TYDLIGASTE SKILLNADER:

- ***Tro bortom vetenskapen***
 - *vissa religiösa föreställningar är oåtkomliga för vetenskap; kan ej bevisas eller motbevisas.*
- ***Subjektiva källor till tron***
 - *personliga inre upplevelser, uppenbarelser, visioner; kan vara starkare än yttre "bevis".*

Förhållandet mellan religion och vetenskap

- Det finns många sätt att se på förhållandet mellan religion och vetenskap.
- Man kan urskilja fyra huvudsakliga synsätt.

Vetenskap

Religiös tro

Förhållandet mellan religion och vetenskap

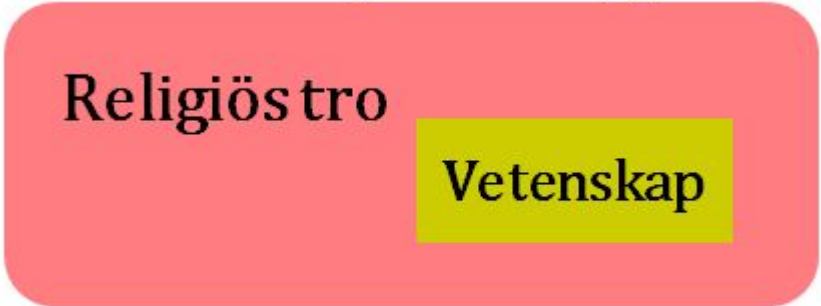

Vetenskap

This diagram shows a large yellow rectangle representing 'Vetenskap' (Science). Inside it, on the right side, is a smaller pink rounded rectangle representing 'Religiös tro' (Religious faith).

Religiös tro

1. Naturalistisk modell

Religiös tro

This diagram shows a large pink rounded rectangle representing 'Religiös tro' (Religious faith). Inside it, on the right side, is a smaller yellow rectangle representing 'Vetenskap' (Science).

Vetenskap

2. Trosgrundad modell

Vetenskap

This diagram shows two separate shapes side-by-side: a yellow rectangle on the left representing 'Vetenskap' (Science) and a pink rounded rectangle on the right representing 'Religiös tro' (Religious faith).

Religiös tro

3. Dualistisk modell

Vetenskap
Religiös tro

This diagram shows a large rectangle divided into three horizontal layers. The top layer is yellow and represents 'Vetenskap' (Science). The middle layer is orange and represents 'Religiös tro' (Religious faith). The bottom layer is pink.

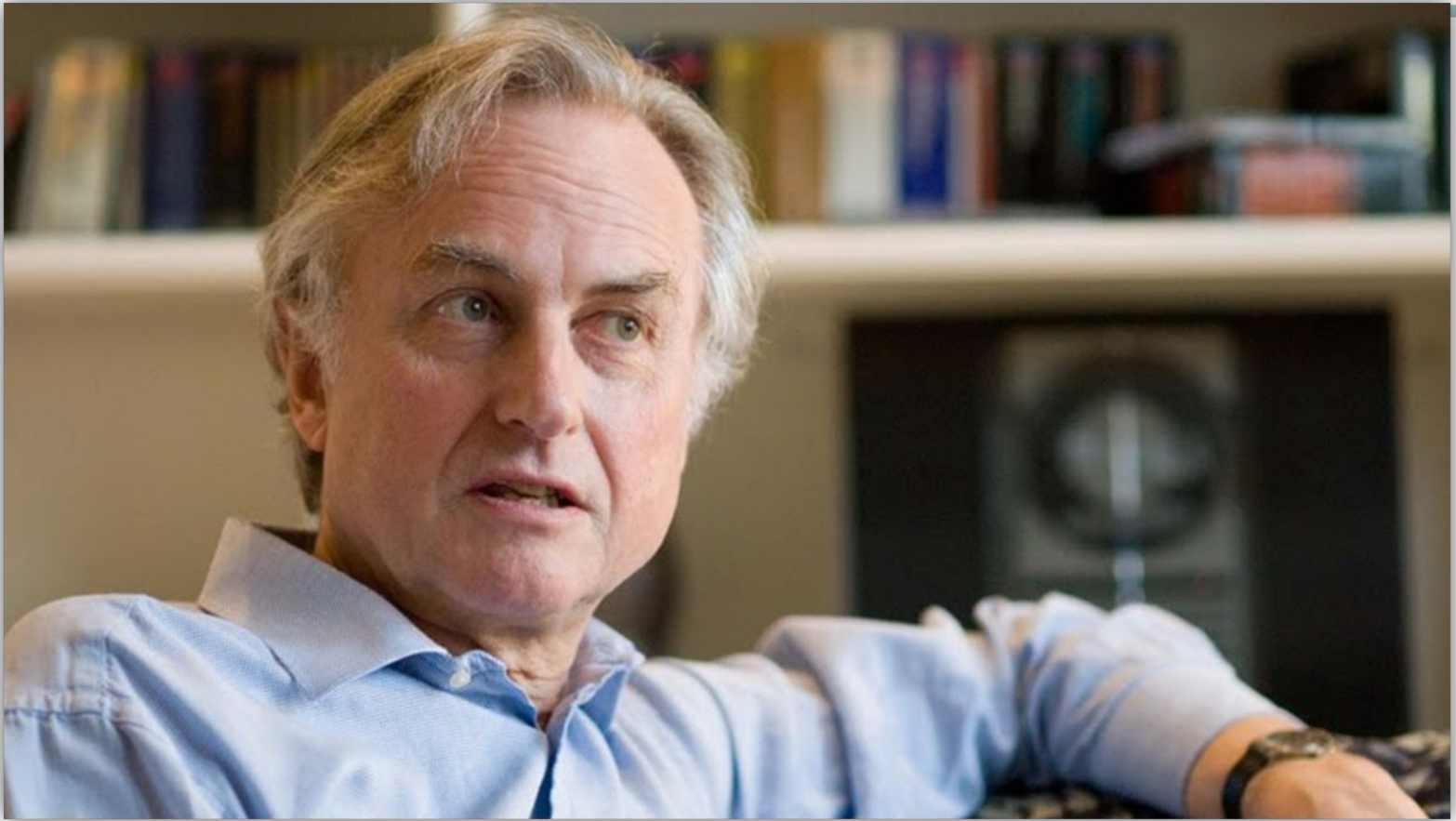
4. Harmonimodell

1. Naturalistisk modell

- Vetenskap = bästa metoden att förstå verkligheten.
- Allt kan förklaras med förnuftet och vetenskapen.
- Religion kan studeras som fenomen.
- Religiösa övertygelser kan prövas vetenskapligt.
- De som inte stämmer med vetenskapen förkastas:
□ vidskepelse, oförnuftigt att tro på.

Vetenskap

Religiös tro

“Religiös tro är den stora undanflykten, den stora ursäkten för att slippa tänka och utvärdera bevisen. Religiös tro är tro *trots* bristen på bevis, eller rentav *på grund av* bristen på bevis.”

- *Richard Dawkins, professor i evolutionsbiologi, Oxford*

“Det är omöjligt att vara intellektuellt hederlig och samtidigt tro på gudar. Och det är omöjligt att tro på gudar och samtidigt vara en äkta vetenskapsman.”

- Peter Atkins, professor i kemi, Oxford

2. Trosgrundad modell

- Religionen ger de slutgiltiga svaren.
- Den religiösa tron är grunden för all kunskap, den står över förnuftet och våra sinnen.
- Vetenskapen förklarar *hur* naturen fungerar, och pekar samtidigt på Guds existens.
- Vetenskapens resultat accepteras, så länge de inte krockar med de religiösa övertygelserna.

Religiös tro

Vetenskap

2. Trosgrundad modell

- När vetenskapen krockar med de egna trosuppfattningarna försöker man förklara det på olika sätt; t.ex.
 - ”Forskarna har missuppfattat/misstolkat fynden/iakttagelserna.”
 - ”Forskarna utgår från felaktiga antaganden.”
 - ”Forskarna har redan från början uteslutit Gud som förklaring
□ därför drar de ofrånkomligen fel slutsatser.”
- Exempel: *Skapelse/Evolution*. Många som utgår från denna modell resonerar ungefär så här:
 - ”Eftersom Bibeln är bokstavligen sann så måste Bibelns berättelse om skapelsen vara fullständigt sann och tillförlitlig. Gud har skapat jorden på sex 24-timmarsdagar för mindre än 10.000 år sedan. Evolutionsläran är felaktig.”

Religiös tro

Vetenskap

“Bibeln är inte till för att kritiskt granskas, den är till för att
åtlydas, för den innehåller Jesu ord som vi ska lyda.
Vetenskapen är inte ställd över Bibeln, Bibeln står över
vetenskapen. Den mänskliga vetenskapen förändras
ständigt, och många frågor kan den inte alls besvara.
Bibeln är uppenbarelsen från Gud, som vet allt.”

- Stefan Swärd, fil.dr, pastor, fd. ordf. för EFK

“Grunden för den kristna tron är Jesus Kristus och innan dess skapelsen. Det är inte en tro ute i tomma luften, utan man kan se spåren av Frälsaren och Skaparen genom mänskligheten och i naturen, även om de inte finns i en vetenskaplig formel.”

- Mats Molén, skapelsemuseet i Umeå

“Människan har två huvudsakliga kunskapskällor – Skaparens Ord till oss samt vetenskap – och de förmedlar ett och samma budskap.”

”Bibeln är Guds ofelbara ord. Den är därför fullt tillförlitlig och trovärdig i allt vad den lär inklusive dess undervisning om skapelsen, syndafallet, syndafloden, frälsningen och återupprättelsen.”

- Anders Gärdeborn, föreningen Genesis

“Bibeln är ingen vanlig bok. Bibeln är Guds Ord. Jag tycker som Bibeln. Mina åsikter är Bibelns.

Jag försöker inte tolka Bibelordet så mycket utan istället bara läsa innantill och som det står. ”

- Johannes Amritzer, pastor

3. Dualistisk modell

- Religion och vetenskap svarar på helt olika frågor.
- Vetenskapen behandlar fakta, hur saker *är*.
- Religion rör människans förhållande till *högre makter*.
- Religion behandlar frågor om *mening* och *värde* - hur saker *bör* vara.
- Religion och vetenskap bör hållas isär, de har inget viktigt att tillföra varandra.

Vetenskap

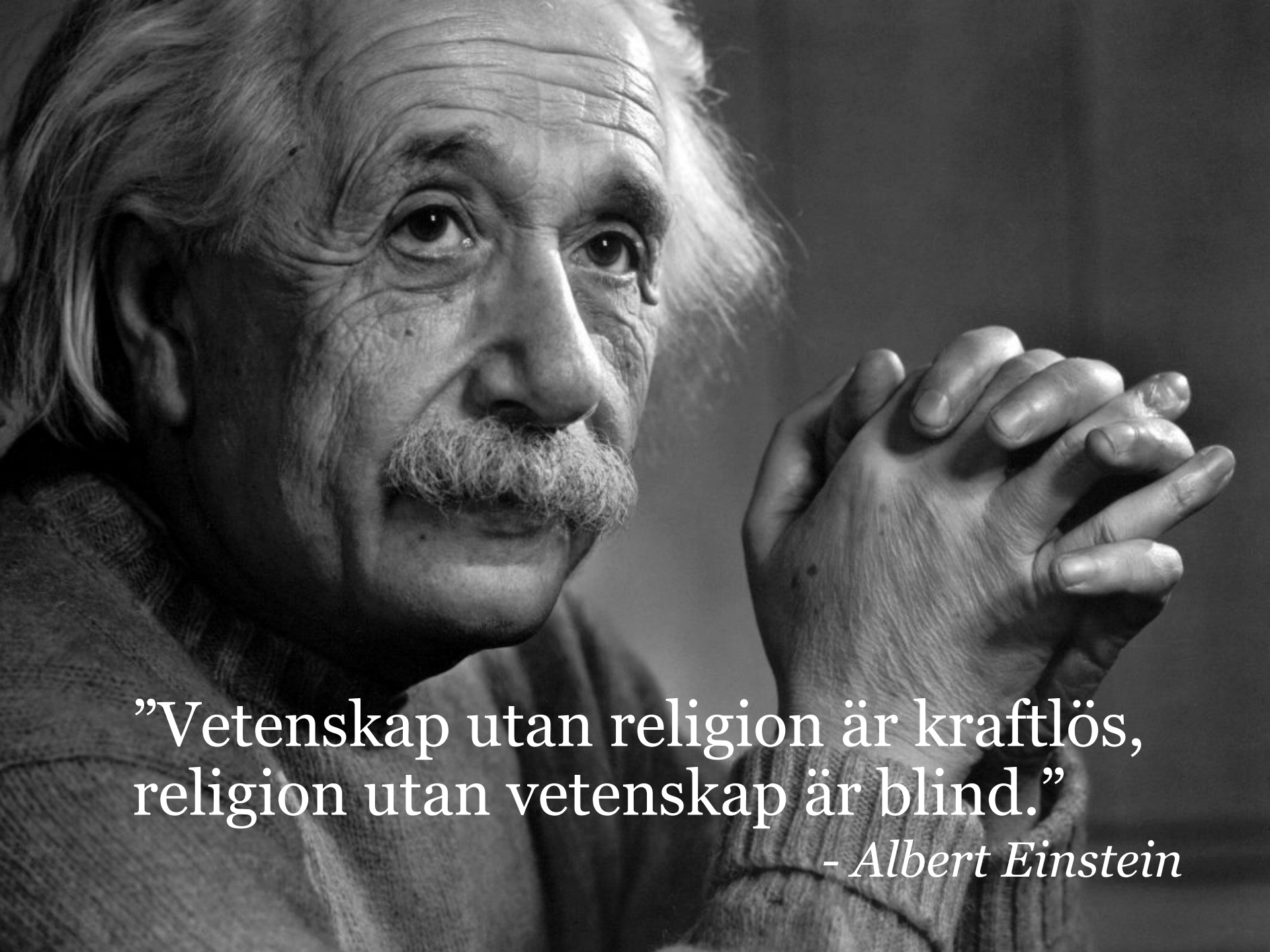
Religiös tro

3. Dualistisk modell

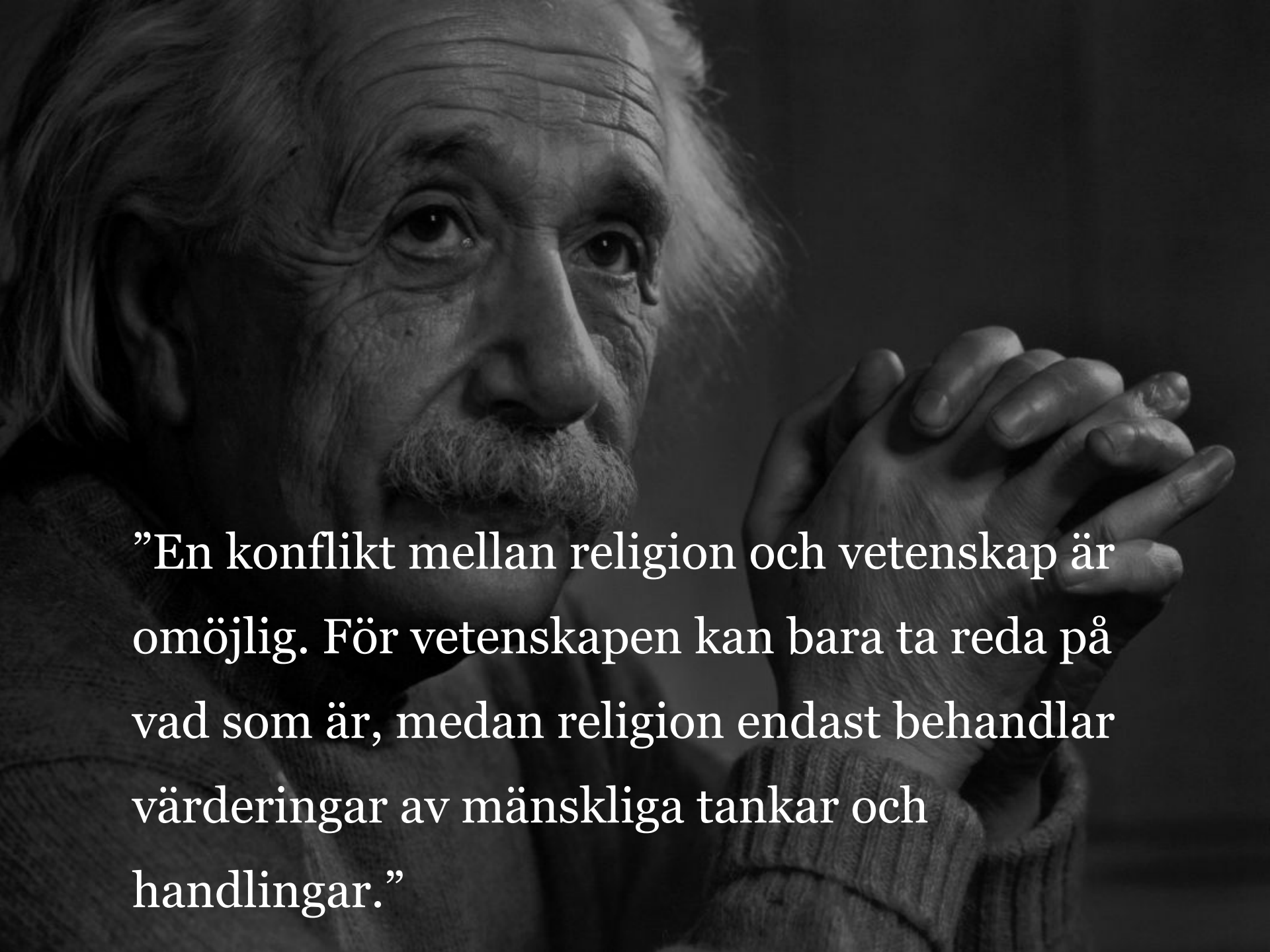
- Sir Robert Winston, brittisk professor, läkare, forskare, programledare och politiker. Jude med ortodox bakgrund.

(Citat från tv-programmet "Historien om Gud" del 3)

A black and white portrait of Albert Einstein. He is shown from the chest up, looking slightly to the right with a thoughtful expression. His hands are clasped together in front of him. He has his characteristic wild hair and a mustache. The background is dark and out of focus.

”Vetenskap utan religion är kraftlös,
religion utan vetenskap är blind.”

- Albert Einstein

A black and white portrait of Albert Einstein, showing his face and hands. He has a mustache and is looking slightly to the right. His hands are clasped together in front of him. The background is dark and out of focus.

”En konflikt mellan religion och vetenskap är omöjlig. För vetenskapen kan bara ta reda på vad som är, medan religion endast behandlar värderingar av mänskliga tankar och handlingar.”

4. Harmonimodell

- Religion och vetenskap går att förena.
- Religion och vetenskap bidrar med olika perspektiv till kunskapen om tillvaron.
- En del frågor rör enbart vetenskapliga perspektiv, andra rör uteslutande religiösa övertygelser.
- Det finns ett överlappande fält där både religion och vetenskap bidrar med viktiga perspektiv.
- Eventuella konflikter däremellan försöker man lösa.

Vetenskap
Religiös tro

4. Harmonimodell

- När vetenskapen krockar med egna trosuppfattningar försöker man lösa konflikten genom olika perspektiv. T.ex.:

”Kan forskarna ha missuppfattat eller misstolkat fynden?”

”Kan Bibelns skildring om detta tolkas symboliskt? Vilken genre är texten?”

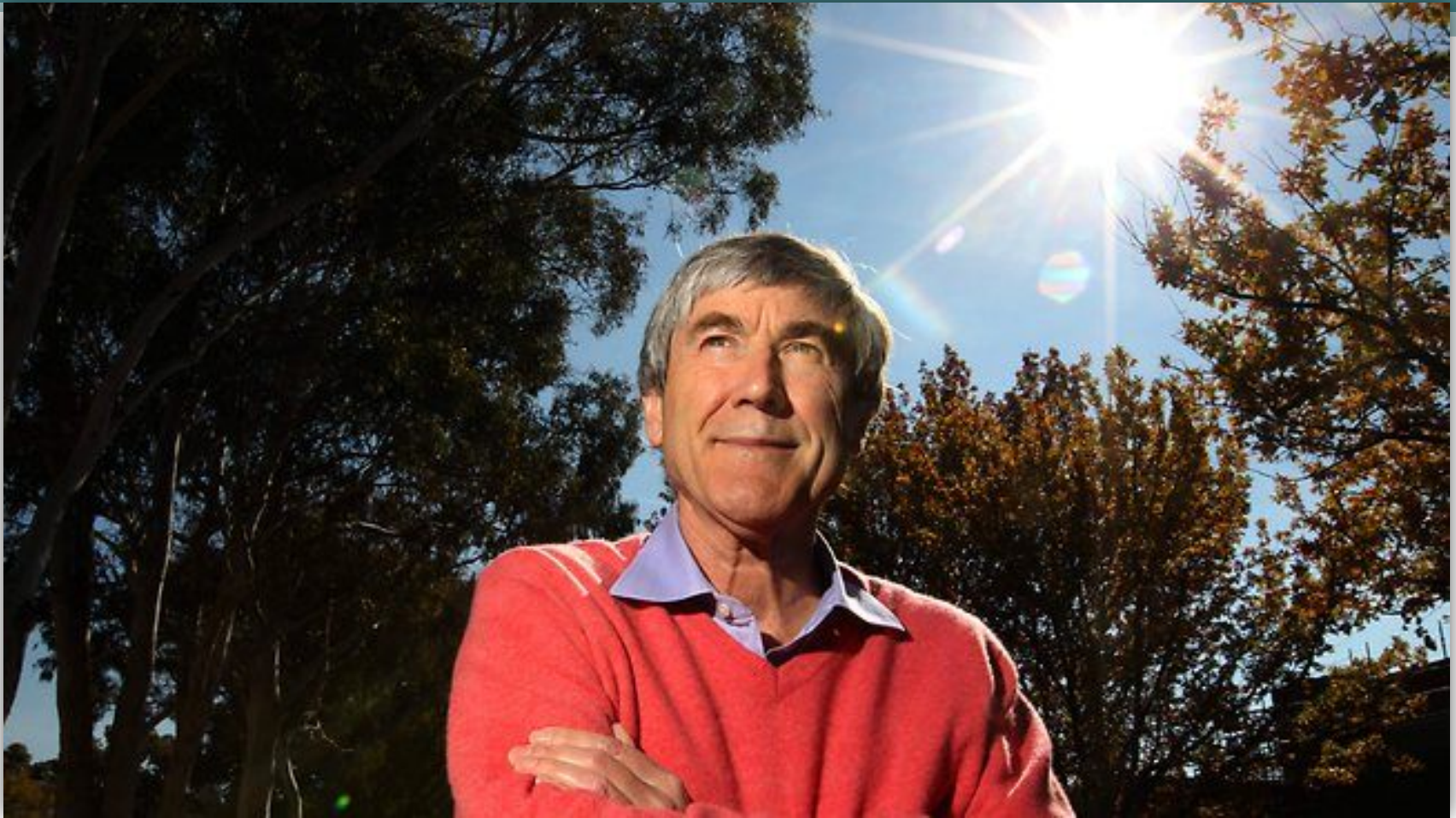
”Kan Bibelns författare ha skrivit utifrån sina begränsade kunskaper?”

”Kan Guds budskap vara fullständigt sant även om vissa naturvetenskapliga eller historiska detaljer kan ifrågasättas?”

- Exempel: *Skapelse/Evolution*. Man kan resonera ungefär så här:

”Bibelns skildring av Skapelsen är en poetisk beskrivning av något som för den tidens människor var helt ofattbart. Textens budskap är att Gud har skapat allt, att Skapelsen är god och att man ska tillbe Skaparen. *Hur* skapelsen faktiskt gick till rent biologiskt är inte poängen med texten.”

Vetenskap
Religiös tro

“Grundlagarna verkar vara resultatet av en otroligt intelligent och genomtänkt design. Universum måste ha ett syfte.”

- *Paul Davies, brittisk astrofysiker*

A portrait of Francis Collins, a man with grey hair, glasses, and a mustache, wearing a dark suit and tie. He is looking slightly to the right. The background is a blurred yellow curtain.

Francis Collins
genetiker

Ingen ifrågasätter evolutionen
inom den akademiska biologin.

“Ingen ifrågasätter evolutionen inom den akademiska biologin. För mig, som troende, går allt ihop då. Vetenskapen kan visa oss hur Guds plan för skapelsen utvecklades.”

- *Francis Collins, genetiker, USA*

”Skapelseberättelsen i Första Mosebok kapitel 1 är skriven med bildspråk och ska inte tolkas bokstavligt, och därför är den texten fullt förenlig med teorier om en biologisk evolution.”

- *William Lane Craig, amerikansk filosof, teolog, apologet*

“Man kan vara både kristen och darwinist. Jag har alltid varit darwinist och jag ser ingen konflikt i det.”
- *Denis Alexander, molekylärbiolog, Cambridge*

DAGEN

DAGENS BIBELORD

Folket svarade med en mun: "Allt vad Herren har sagt vill vi göra."

ALF B SVENSSON

Några forskare har un
vi genom att be för vå

SÖN 25 AUG

Kontakt

Debatt

Ledare

Nyheter

Krönikor

Kultur

Livsstil

Familj

Dokument

/ DEBATT evolution

Olika men lika. Späckhuggaren och näbbmusen har mer gemensamt än ma...

VISA HELA

“Big Bang, universums, jordens och livets utveckling är beskrivna även i Bibeln. Där finns inget som motsäger evolutionsteorin.”

- *Allan Emrén, doktor i fysikalisk kemi och geokemi*

Förhållandet mellan religion och vetenskap

1. Naturalistisk modell

2. Trosgrundad modell

3. Dualistisk modell

4. Harmonimodell

Förhållandet mellan religion och vetenskap

Trosgrundad modell

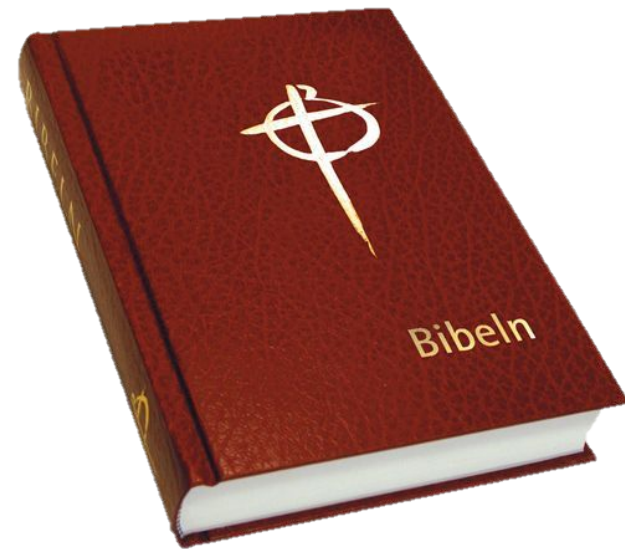
Harmonimodell

- *Båda dessa synsätt finns bland bibeltroende kristna.*
- *Det är inte vattentäta skott mellan synsätten.*

Evangelikal/pentekostal bibelsyn

Ur Lausanne-deklarationen:

”Vi bekräftar vår tro på både Gamla och Nya testamentets gudomliga inspiration, sanning och auktoritet i dess helhet, såsom Guds enda skrivna ord, utan fel i allt som det påstår och det enda ofelbara rättesnöret för tro och liv.”

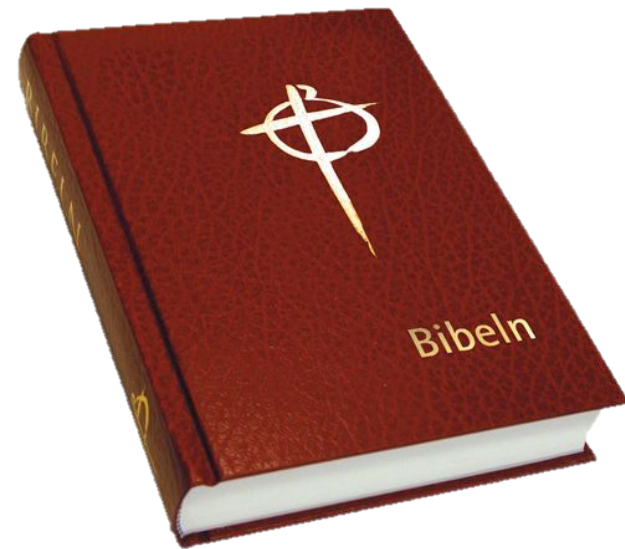

*Bekräftas av bl.a. Pingst, Evangeliska
Frikyrkan, Frälsningsarmén, Livets Ord
m.fl. kristna samfund i Sverige.*

Evangelikal/pentekostal bibelsyn

Ur Lausanne-deklarationen:

”Vi bekräftar vår tro på både Gamla och Nya testamentets gudomliga inspiration, sanning och auktoritet i dess helhet, såsom Guds enda skrivna ord, **utan fel i allt som det påstår** och det enda ofelbara rättesnöret för tro och liv.”

*Bekräftas av bl.a. Pingst, Evangeliska
Frikyrkan, Frälsningsarmén, Livets Ord
m.fl. kristna samfund i Sverige.*

Religiös tro

Vetenskap

Trosgrundad modell

*Bibeln är Guds Ord
och är fullständigt
sann och tillförlitlig
i allt den påstår!*

Vetenskap

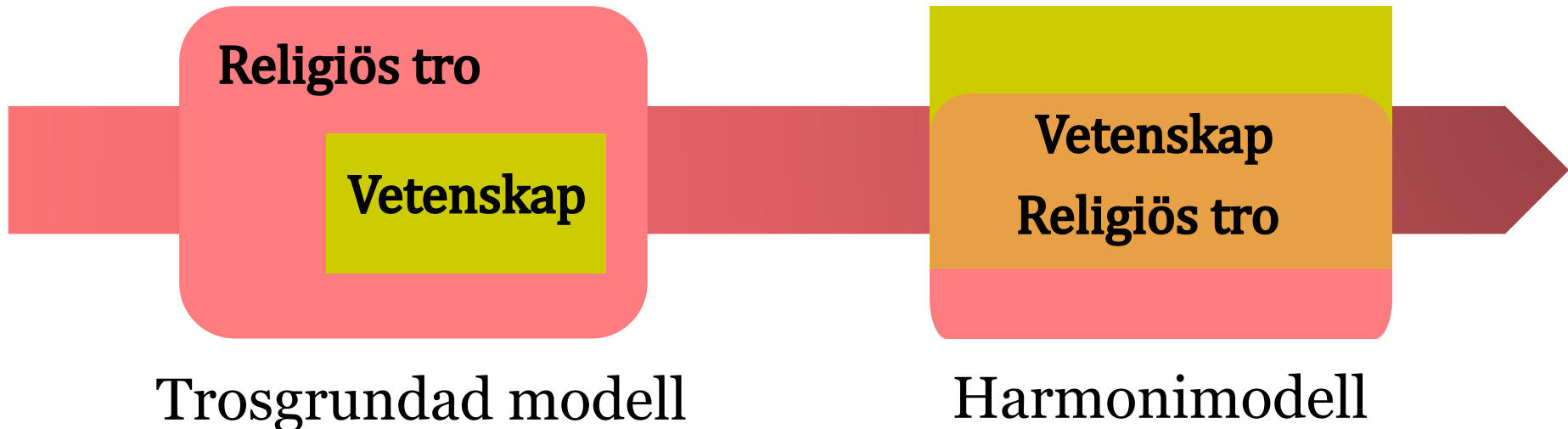
Religiös tro

Harmonimodell

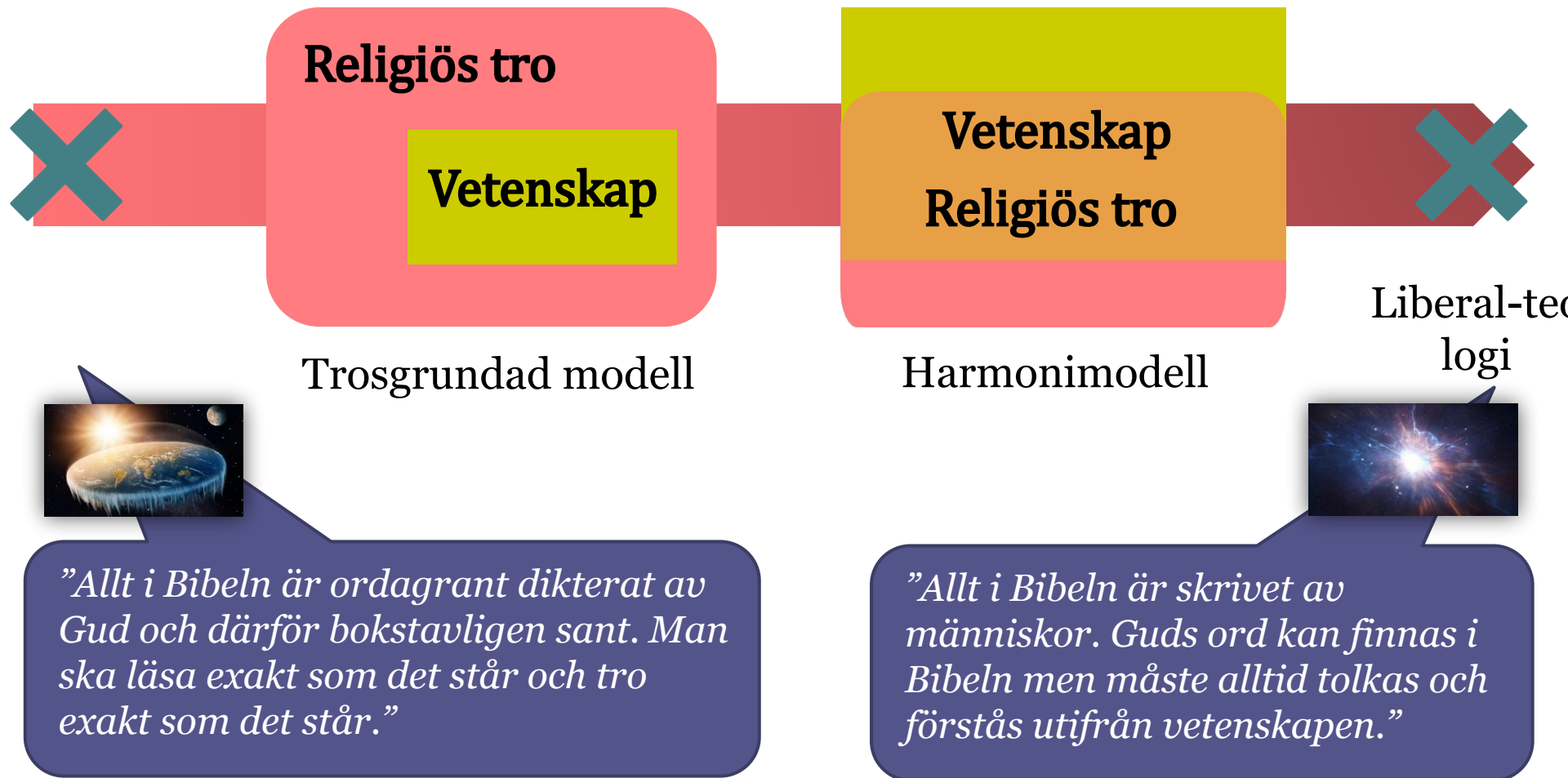
*Bibeln är Guds Ord
och är fullständigt
sann och tillförlitlig
i allt den påstår!*

Förhållandet mellan religion och vetenskap

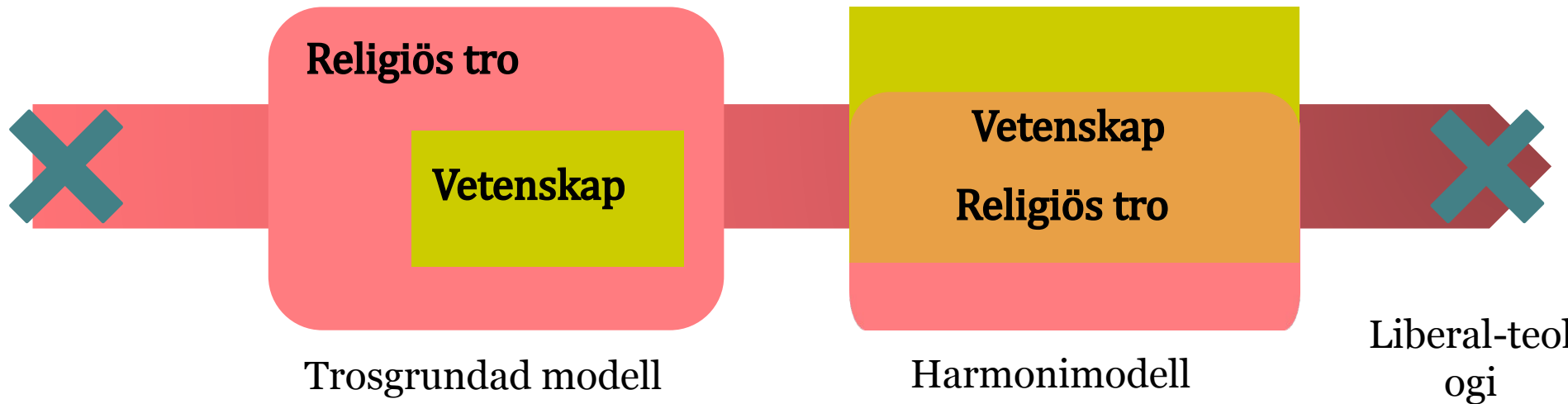

- *Båda dessa synsätt finns bland bibeltroende kristna.*
- *Det är inte vattentäta skott mellan synsätten.*
- *Det är snarare en gradskillnad – vissa lutar mer åt det ena eller andra synsättet.*
- *Koppling till bibelsyn och bibeltolkning.*

Förhållandet mellan religion och vetenskap

Förhållandet mellan religion och vetenskap

1. *I vilken utsträckning är Bibeln "bokstavligen sann" i allt?*
2. *I vilken utsträckning tar jag hänsyn till textgenrer och kulturella sammanhang?*
3. *I vilken utsträckning kan Bibeln tänkas ge uttryck för människors begränsade förståelse?*
4. *I vilken utsträckning är jag beredd att ompröva min bibeltolkning utifrån vetenskapliga fynd?*

”Jag är inte på något sätt motståndare till modern vetenskap – vare sig teologiskt, naturvetenskaplig eller historisk.” [...]

Olof Edsinger

”I vissa lägen behöver vi även skilja mellan teologiska och historiska sanningar. Skapelseberättelsen menar jag till exempel är en i första hand teologisk redogörelse – inte en naturvetenskaplig. Därmed kan jag fullt ut lita på dess budskap, utan att fördenskull behöva avfärda alla naturvetenskapliga rön i anslutning till skapelse. ”

”Till skillnad från fundamentalisterna tror jag på akademisk forskning, och jag tror att olika skrivargenrer behöver läsas och tolkas på delvis olika sätt. ”

Trosgrundad modell

Svagheter.

- Utgår från att man redan har sanningen □ letar bevis.
- Utgår från att vissa vetenskapliga påståenden inte kan stämma eftersom ”de strider mot Bibeln”.
- Svårt att förena med ett vetenskapligt tänkande. *(jfr. med Koranen...)*
- Risk för ”God of the gaps”.... *(dock farligt att se Gud i det vi inte har någon förklaring till)*

Religiös tro

Vetenskap

Harmonimodell

Svagheter.

- Risk att naturalismen tar överhanden.
- Risk att tona ner de övernaturliga inslagen.
- Svårt att dra gränser för vad man kan "omtolka".
- Risk för liberalteologisk riktning.

Vetenskap
Religiös tro

Fundera vidare!

Religiös tro

Vetenskap

Trosgrundad modell

Vetenskap

Religiös tro

Harmonimodell

Vad tror jag? Varför?

Avslutande tankar

- *Gud är för vetenskap och forskning!*
- *Gud har gjort universum möjlig att undersöka och förstå! Han vill att vi ska upptäcka mer!*
- *Universum pekar på Guds majestät.*
- *Vi som kristna behöver aldrig vara rädda för forskning och vetenskap.*
- *Vi behöver vara försiktiga så att vi inte ställer vår egen bibeltolkning över Gud (=”Så skulle Gud aldrig göra...”).*

